

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők. MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Fordulat.

Zombor, január 20.

Az ujesztendő meghozta a már csaknem hosszú esztendő óta vajudó politikai életünkben a döntést. A király felmentette az ugynevezett nemzeti kormányt, mely kormány négy éven át dolgozott a nemzet jogainak kivívása érdekében?

Eme négy évi munka eredménye — semmi!

Nagy felszereléssel indultak eme kormány férfiai önként vállalt feladatuk teljesítésére, nagy jelszavakat dobáltak az ország közönsége közé, csak azért, hogy így a bizalmat maguk számára megtarthassák, amelyet a körülmények végzetes alakulása folytán megszerezniök sikerült.

Elindulásukkor sok reménnyel tekintettek rájuk a bennük bizók. Távozásukkal kétségbeejtő állapotot hagytak maguk után.

Ez a tényleges állapot, ebben van ma az ország. Le kellett szegezünk ezeket a tényeket, ezt tenni nekünk a közérdek parancsolta.

Az ítélkezés nem a mi dolgunk,

azt a nemzetre bizzuk és a történelemre, mely majdan hazánk történetének eme néhány esztendejét fel dolgozza.

Ami a hátunk mögött van, az a múlté. Átestünk sok mindenben, feleljenek mindazokért, amik történtek azok, kik felidéztek.

Aggódó tekintetünk e pillanatban a jövő felé kell fordítanunk. Vizsgálunk kell azt a helyzetet, amelynek a közel jövőben eléje megyünk, amelyet az új kormány kinevezése teremtett.

Vajjon a kinevezett új kormánynak mi lehet a feladata? nézetünk szerint semmi más, mint rendes mederbe terelni, a medrétől kifutott állami életet. A mai nehéz viszonyok között nagyobb feladat teljesítésére vállalkozni alig lehetett. A tekintélyek megsemmisültek, az államháztartás egyensulya felbillent, az állammal szemben támasztott követelmények minden irányban a legmagasabb fokig felcsigázottak, általános elégedetlenség a lelkeken, kiélesedett osztály, faji és vallási érdekek egymással

szemben néznek farkasszemet. Egy állapot ez, mely a felbomláshoz szükséges minden kelléket magában hord.

A kormány, amely helyét most foglalta el, arra vállalkozott tehát, hogy ezt a szerencsétlen állapotot megszüntesse, hogy a szemben álló érdekeket kiegyenlítse, hogy az ismétlődő rázkódtatásokat megszüntesse, az uralkodó és nemzet között nélkülözhetetlen bizalmat megteremtse.

Nem harcolni jött tehát, de dolgozni. Legalább ez a feltevésünk; mert erre van szükség. A haragból, háboruból már elég volt!

Kíváncsiak vagyunk arra, hogy eme békét hozó, nyugalmat biztosító munkálkodását milyen eszközökkel akarja végezni az új kormány. Erre a feleletet talán a legközelebbi napokban megadják, addig mi tájékozódás híján a kormány munkálkodását illetőleg bírálatba nem bocsájtjuk. Bár itéletünk megalkotására megnyugtató biztosítékot találhatnánk a kabinetet alkotó férfiak egyéniségében, kik mögött részint hosszú, tisztességes politikai, részint pedig hosszú

Házassági komédia.

Taffy, szegény jó pupos Taffy egy idő óta zavaros hangulatokban volt. Szürke szemei vérben forogtak, gondozott vörös bajusza csapzottan hullott a szájába. Egy hét óta állandóan forralt bort ivott és sokszor káromkodott is.

— Taffy, szegény jó pupos Taffy, mi lett, hogy így züllesz? — kérdeztük tőle.

— A történet különös, amelyet csak részegen lehet elmondani és csak részegen lehet megérteni. Ronda házassági komédia, ha már ennyit bevallok, annyit jelent, hogy már közeledem a mámor diadalkapuja felé.

Kissé fellengzősen beszél, de ez máskor is szokása volt. Aztán berugtunk, mert Taffy így akarta. És akkor elkezdte:

— Gyerekek sajnálnotok kell Taffyt, a szegény jó pupos Taffyt. Gyertek, csókoljatok meg. A szegény pupos Taffy megbolondult, házasodik, azaz hogy házassági komédiát játszik. Tudjátok, hogy nekem semmi keresni valóm nem volt az asszonyok körül. Nagyuri, fejedelmi passzióm volt mégis, hogy folyton körülöttük voltam. Dédelgettem, mulatgattam őket. Csak úgy uri passzióból, érdek nélkül. Soha egy férj nem volt rám féltékeny, soha

egy hozományvadász nem nézett rám gőrbén. S én csak úgy pompás, dús gazdag örültségemben pazaroltam az elmésségemet. És tudtam azt is, hogy a vagyonomért száz feleséget is kaphatnék. Szépet is, de hűt soha. Legfőlebb vértanút. De a mamák nem törődnek azzal, hogy a lányuk hű és boldog legyen. És most a jólelkű, vidám pupos Taffy szomorú lesz. Házasodik. A felesége szép lesz, hű is lesz, mert olyan a fajtája, csak vértanu lesz. Csunyak a szomorú nők. A szomorúak és komolyak. Gyerekek sajnálnotok kell a szegény jó pupos Taffyt.

Azután elmondta az esetet:

— Három nap előtt reggeli tíz órakor behozattam az inással a leveleimet. Fölbontottam vagy hármat. Mind érdektelen volt. Már félre akartam dobni a többi, de még egyet a kezembe vettem. Éppen a kést igazítottam vágásra, amikor beront az ajtón egy fiatal aranyszőke nő. Megragadja a kezemet és temperamentumos hanglajtással szavalja:

— Föl se bontsa. A Koltaiék meghívója. Arra kéri önt, hogy jelenjék meg a holnaputáni vacsorájukon.

— Igen, igen ezt elliszem önnek,

— dadogtam — de honnan tudja ön ezt és ki ön egyáltalán kisasszony?

— Rögtön meg fogja tudni. Én vagyok az, aki miatt Koltai bácsiéknak száz koronát kell vacsorára költeniök és én vagyok az, aki miatt önnek le kell mondania a megszokott társaságáról. De hallja meg: végre én vagyok az, akit önnek feleségül kellene vennie. De ebből nem lesz semmi.

Elképedtem. De nem jöttem zavarba.

— Ugy van kisasszony, — mondta nyugodtan — ebből nem lesz semmi. A vacsora? Nos a vacsorára egyszerűen nem megyek el. És akkor minden veszedelmen túl vagyunk.

— Tudniillik, — folytatta a leány, mintha nem is hallotta volna e szavaimat — én nem akarok a maga felesége lenni. Az, hogy nem szép, hogy pupos, elnézném. Én szeretni tudnám magát az ördögöt is, de olyan embert soha, akit rám erőszakolnak. Önnek egyetlen mentsége van, hogy nem tud a szüleim és a Koltaiék maffiájáról.

— Nem kisasszony, valóban csak öntől hallottam róla, sőt még azt sem tudom, kik az ön szülei?

— Az én szüleim? A híres Sárközyék.

kifogástalan közéleti mult áll, kikről tehát nincs okunk feltenni a rosszat. Ha mégis megvárjuk, amíg az új kormányférfiak az ország közvéleményét tájékoztatják teendő nyilatkozatukkal, tesszük azért; mert kivételes viszonyok között, kivételes embereket, kivételes eszközöket és kivételes cselekedeteket várunk!

Bennünket irányunkból sem nagyhangú bizalomnyilvánítások, sem pokoli zajjal intézett felvonulások és fegyvercsörtetések el nem térítenek, tárgyilagosan ítéljük meg a helyzetet ma, mint tettük a multban s fogjuk tenni a jövőben. Előre tehát nem festünk sem rémképeket, de nem rajzolunk szép jövőt sem, öröme ha ok nincsen, gáncsvetésre szükség nincsen, önfegyelmetség az, amely a mai viszonyok között az egyedüli helyes és lehető álláspont.

Tartózkodjunk a szélsőségektől, igyekezzünk az arany középuton járni és végre valahára megérteni, hogy a munka, a békés élet, a fejlődés, az előrehaladás legbiztosabb támasza! Erre törekedjünk s azokat, akik ennek megvalósításán fáradoznak, támogassuk még akkor is, ha nem lehetlenségekkel jönnek s ha nem megvalósíthatatlan dolgokat követelnek!

Jellemfejlesztés.

Zombor, január 20.

A modern társadalom sok romlottságot és félszogséget hoz napról-napra felszínre.

Az erkölcsi lazulásnak és súlyedségnek megdöbbentő példái ejtik önkéntelenül az embert gondolkodóba afölött, hogy ezen az uton haladva, hova jut a mi társadalmunk. Lassan-lassan

olyanná lesz, mint a korhadó fatörzs, amely előbb-utóbb összeomlik.

A félszeg állapotot, a sok társadalmi anomáliát fényesen, jobban mondva gyászosan igazolják a laza erkölcsöknek következményei: a sikasztások és öngyilkosságok.

Azt a mondást, hogy a „modern sikasztások és öngyilkosságok korszakát éljük“, a tömegesen felmerülő esetek szankcionálják. Azt kell hiununk, hogy előhaladt civilizációnkkal társadalmi életünk romlottsága is egyenes arányban növekedett.

A törvényszékek aktái nagyon szomorú képet nyújtanak a mai civilizált társadalmi életről s ezen képet még rikitőbbá festik a monstresikkasztások, amelyeknek alapjául se elemi csapások, se előre nem látott szerencsétlenségek nem szolgáltak, hanem igenis egyedül és kizárólag az örült fényezés, a mértéken felüli költekezés, a kártya és a kielégíthetetlen élvővárgás.

Emberek, kiket a közbizalom egy bizonyos megkülönböztetett polcra helyez könnyelműségből, élvhajászatból, talán az örületes és hirtelen meggazdagodási vágytól hajtva, visszaélnék e bizalommal s ezáltal nemcsak valóban becsületes és tisztességes polgártársaikat döntik a végromlás örvényébe, de családjukat is kiteszik nyomornak, gyaláznak, megbélyegzésnek. S ezek a szerencsétlenek, ha a hurok a nyakukon már összehuzódott, könyörögve kérik az összezuzott szívű s magával is tehetetlen anyát, „neveld gyermekünket takarékos, munkás és becsületes embernek“, vajha a sok megrendítő s szemünk előtt lejátszódo eset például szolgálna a szülőknek, hogy nagyobb súlyt és gondot fordítanak gyermekeik szív- és kedélynevelésére és jellemeszilárdságára.

Az ok nagyon, de nagyon relativ, egyedül a jellem az, ami abszolút becses bir.

A neveléstudomány végecélnak jelöli az erkölcsi jellem kifejlődését.

Már a legzsengőbb korban feladataink legfontosabbika a nevelési objektum, a gyermek lelkének erkölcsi alapra helyezése.

A köztudat a jellem és a becsület fogalmát nem tudta elválasztani.

Elfogadható ez a felfogás, bár noha valakinek a jellemé éppen ellenkező lehet, mint a becsület léte, a jellem fogyatékát mint nem létezőt, hiányt tünteti föl.

Foglalkozzunk a jellemfejlesztés szükségességével a becsület, a becsületesség szempontjából.

Törekvésünk legyen, hogy gyermekünket becsületessé neveljük, de becsületessége szabad akaratból eredjen.

Nemes, de igen nehéz feladat ennek elérése.

Azt mondják, mindenki becsületesnek születik! Jó, ámde mily korán jelentkeznek azok a befolyások, amelyek mind közrehatnak, hogy a becsület kérdését, neveltünk könnyen vegye.

A legelső nehézség abban van, hogy a gyermek nehezen fogja föl az erkölcsi értéknek önmagáért való megbecsülését.

Lehet, hogy jól esnek neki a lelkiismeret megnyugtatója, ámde legtöbbször a büntetéstől való félelem erősebb, minden beismerésre való hajlandóságnál.

Ennél a pontnál találjuk a feltorlódo, legnagyobb nehézségeket.

Elnézés, szeretetteljes megbocsátás hassanak közre, a jellem kialakulásánál. A segítség, amugy is csak addig kell, hogy terjedjen, amíg a fejlett önállóság annyira megszilárdul, hogy egymagában is megóvja a gyermeket a kísértésektől.

A magunk példája, a kimért dicséret, vagy büntetés igazságossága mind tényező az erkölcsi jellem kifejlődésében.

Már zsenge korukban alapozzuk meg gyermekeinknél a jövendő ember jellemirányítását, a belátás fundamentumára helyezük és arra törekedjünk, hogy ez az alap a nevelés későbbi folyamán mindinkább kialakulva, folyvást erősbitessék.

Akiknek a családfája arról nevezetes, hogy minden ága botrányok utján jutott a párjához. Csupa hozományvadászok voltak mind, férfiak és nők egyformán. Csupa botrányos házasság, uram! Velem is valami ilyesmit akarnak a szüleim. Minthogy nem férfinak születtem, nem szöktethetek meg senkit. De ugy mondják a szüleim, a botrányok mégis meg kell lennie. Tisztelt Taffy ur, — így szólítom, mert így hallottam mindig emlegetni — az én botrányom tárgya ön volna, ha ugyan a kötelnek állunk.

— Kisasszony, ön nagyon elragadó, de viszont a mi családunk véreben semmi sincs a botrányok iránt való hajlandóságából. Ha a világon nem volnék, el sem hinném, hogy az őseim egyáltalán házasodtak, olyan jámbor természetűek voltak.

— Ez vigasztal engem, — hadarta a leány — egyet azonban meg kell tudnia. Az én irtózásban, az összehorogástól való idegenkedésemben semmi szerepe nincs a romantikának. Nem szeretek senkit, az ön herceg pupja sem ellenszenves nekem, sőt talán imponál az ön külön természetemnek, hogy az én férjem nem egyszerű férfisablon:

egyenes hát, kék szemek, szöke haj. Fúj! Undok. Olyan mindenki lehet. Nekem imponál, hogy az ön háta hajlott, a szeme savószinű, a haja vörös. Csak arról van szó, hogy mindenki kell, még a családi, hagyományos botrányra is vállalkozom, csak nem olyan emberrel szemben, akit a család kijelöl. Szóval bárkivel szemben, csak önnel szemben nem Taffy ur.

Ez a nyíltság és különösség tetszett nekem. És a botrányos házasságok családfájának ez az utolsó sarja feltűnően szép volt. Olyan szép, hogy okvetlenül szép marad akkor is, ha szomorú lesz.

— Lássá kisasszony — mondtam — én már kezdem sajnálni, hogy az ön szülei engem választottak botrányhősnek. Ha nem választottak volna, még reményem lehetne rá, hogy az leszek.

— Ugy van uram! — és már ott ült velem szemben egy karosszékben. Ez baj. Mondom, én szinpatizálok az ön különösségével. És azt hiszem, boldoggá tudna tenni. Még a szülői beavatkozással szemben érzett előítéletemről is letudnék mondani, ha önnek legalább diplomája volna. Modern leány vagyok, doktorátusom van, utálok a műveletlen embereket...

— De kisasszony, én okleveles mérnök vagyok és külföldi egyetemeken nyertem díjakat.

— Hihetetlen. Akkor hazudtak a Koltayék. De azt is hallottam, hogy önnek kiállhatatlanul sok pénze van. Nem szeretem az olyan embereket, akikre ugy maradt a gazdaság, mint számárra a füle.

— Ez sem a valóság kisasszony. Van ugyan pénzem, de nem kiállhatatlanul sok. Az meg, hogy örököltam, épen nem igaz. Egy találmányom tett vagyonossá és most bolond volnék, ha többet dolgoznék.

— Ebben igaza van kedves Taffy. És így ön egészen más. Ön egy kedves fiu. Önnel kapható vagyok a botrányra. De nem ugy, ahogy az öregek kieszelték. Mindenképen, csak ugy nem! Más módon azonban igen!

Ebben a pillanatban felállott és átkarolt engem.

— Például így kedves Taffy!

Elámultam.

— Csókoljon meg. — Rögton — parancsolt nekem és én eszeveszetten engedelmeskedtem.

A telefonhoz lépett:

Fejlesszük tehát gyermekeink jellemét, hogy soha kísértetbe ne jöjjenek s hogy válságos körülmények között a kísértés fölött jellemzilárdságuk győzzön.

A „Bácskai Napló“ tudósítójának.

A Szabadkán megjelenő Bácskai Napló folyó évi január hó 18-iki számában megemlékezik a zombori szociálistáknak az általános titkos, egyenlő községi választói jog érdekében megtartott vasárnapi tüntetéséről és az ezzel kapcsolatos népgyűlésről.

A cikk bevezetése után tudósító megállapítja, hogy a tüntető felvonulásban alig 100 ember vett részt.

Nem szoktunk a tömeggel kérkedni, — akik a felvonulást látták, a tudósításban jelzett szám valóságát bizonyára kétségbe vonják — de mindig büszkék voltunk eddigi tüntetéseinkre és azok lefolyására és néha az eredményre. Most csupán egy tényt akarunk leszögezni.

A Bácskai Napló tudósítója nagyon kellemetlen helyzetbe jutna, hogyha a 100 tüntetőn felül mindegyiktől ki kellene állania ezért a hazugságért azt a bizonyos 25-öt, (bár a testi fenyegetések barátjai nem vagyunk, neki mégis kívánjuk), mert a tüntető felvonulásban 300 elszánt harcson felül volt és akik oly kárörvendve hirdették, hogy a zombori szociálisták tábora megcsappant, azok a vasárnapi tüntetés után ítélve, az ellenkezőjéről győződhetek meg.

Ami pedig azt illeti, hogy a népgyűlésen „legfeljebb 500 ember vett részt, ennek fele kíváncsi járókelő, egyrésze kiskoru iparos és kereskedő tanonc“... ez sem felel meg teljesen a valóságnak.

A népgyűlésen igenis több mint 500-an vettek részt, köztük számos intelligens polgár, akik a népgyűlést egész végig hallgatták és többször tetszésnyilvánításuknak is kifejezést adtak.

De hogy a B. N. tudósítója honnan szedte azt, hogy a népgyűlésen több mint fele kiskoru iparos és kereskedő tanonc volt, azt nem tudjuk megérteni. Tán maga a tudósító sem.

— Nagysád a 8—79-et kérem.

— Apa?

— Igen.

— Kérlek a botrány megtörtént. Véletlenül Taffy urral történt, de ez merő véletlen. De Taffy nagyon bájos fiú. Apa siess, jőjj ide a Károly-köruttra a Taffy lakására.

— Eddig van fiuk. Szórol-szóra igaz. Az öreg Sárközy megjelenésére azonban nem volt szükség, mert telefonon adtam neki becsületszavamat, hogy a botrányt elismerem és elveszem a leányát. Most Sárközy kisaszony a menyasszonyom. A Koltayék vacsorája pedig elmaradt, mert arra sem volt ezek után szükség. Száz koronát tettem másnap a takarékbába. És derék urnak tartanak engem.

— De meg vagyok róla győződve, hogy ez a botrány valami igazságot hord magában. Igazságot a szegény, jó, a pupos Taffy számára. Házasodik. A felesége szép lesz, hü is lesz, mert olyan a fajtája. Csak vértanu lesz. Csunyak a szomorú asszonyok. A szomorúak és komolyak. Gyerekek, sajnálatok kell a szegény, jó, pupos Taffy.

Pogány Béla.

Mint minden népgyűlésen, úgy ezen is elvéve imitt-amott lehetett látni egy-két inast. Így a B. N. tudósítójának kellene tudni, hogy inasok nélkül semmiféle népgyűlés nem folyhat le, még ha azt a keresztény szociálisták is rendeznék.

Különbömben mi az inasokat ép úgy megtudjuk bécülni, mint más embertársunkat, sőt örvendünk annak, hogyha sok-sok inast (nem vénasszonyt) látunk magunk között, így legalább reményünk van arra, hogyha mi a harcok sorából kidőlünk, lesz aki helyünket pótolja.

Higye el tudósító ur azoknak az állítólagos inasoknak, akik a népgyűlésen voltak, még a hajuk száluk sem görbült meg, legfeljebb egy tapasztalattal gazdagabban tértek vissza mindennapi munkájukhoz.

Hogy miért fáj ez Önnek tudósító ur, azt sejttem és mi szociálisták mindnyájan tudjuk. Nem akarok különben bővebb részletekbe bocsájtkozni.

Végül, hogy mit ért Ön tudósító ur a kiskoru iparosok alatt, azt önmire bizzuk, mert a keresztény szociálistáknál — ugylátszik — még az inasok is nagykorúak, csak maga a tudósító ur kiskoru!

A tudósítás nyomán bátran merjük állítani, hogy Ön szép ismeretlen a Bácskai Naplót felültette.

Jövőben, hogyha lapjának hü tudósításra lesz szüksége, bátran forduljon hozzánk, mi szívesen megadjuk a való igazságot, mert nem szégyeljük magunkat, hogyha még 10 emberrel is tüntetünk, mert akkor biztosan tudjuk, hogy ez a 10 ember hü katonája eszméinknek.

A sajtónak az a hivatása, hogy a közvéleményt az igazságról mindig hűen tájékoztassa, a hünyösöket pedig ostorozza, mert az igazság az emberiségnek a legékesebb koronája. Hazudni: ez nem szép, ez csunya. Pedig odaát — ugylátszik — ehhez sokkal jobban értenek, mint az igazság megírásához.

Hajósevíts Ferenc,
a zombori szociáldemokrata-párt elnöke.

H I R E K .

Egyházmegyei hir. Paresetich József tiszteletbeli kanonok, szondi plébános saját kérelmére nyugdíjaztatott. A szondi plébánia ideiglenes vezetésével Littvay Pétert bízta meg az érseki hatóság, Nemesmiliticsre pedig ideiglenes adminisztrátorrá Kvanduk Jánost nevezte ki. Koleszár Endre Bácskertesről Szondra helyezettett át kápláni minőségben.

A Rákóczi-asztaltársaság ünnepe. A hazafias érzelméről és közművelődési törekvéseiről ismert zombori Rákóczi-asztaltársaság a rendes helyiségében, a Matzitz-féle vendéglő külön terében múlt szombaton este ünnepet ült. Vértesi Károly, az asztaltársaság diszelnökének a mellszobrát leplezték le, melyet Husveth Lajos, városunk szülőtte és ifju művésze jól mintázott meg. A vacsoravilágban több szép beszéd hangzott el. Elnöki megnyitójában Buday Gerő csakhamar rátért az ünnepség személyére, ékes szavakkal emelvén ki Vértesi Károly diszelnökünknek sokszoros tevékenységét hazafias és közművelődési dolgokban. Vértesi meghatottan felelt, a nem is sejtett ünnepsége meglepetés számba ment nála, mert a szobrot a fiatal művész a Király Lajos tanár által rajzolt, a katolikus legényegyesület dísztermében elhelyezett arcképről mintázta meg. Dr. Margalits Ede egyetemi tanár azután Vértésinek eddig elért sikereiről szólt igen érdekesen, mint aki régi idő óta jól ismeri annak minden közhasznú cselekvését. Faragó János és Csapó János kir. tanfelügyelők is egy-egy ékes felköszöntésben nyilvánították Vértesi iránti tiszteletüket, szeretetüket. Vértesi

Károly több találó felköszöntésével köszönte meg barátainak és asztaltársainak: Buday Gerő, Bagó Géza, Király Lajos, Pallein János, Szentmihályi Lajosnak az ovációt, igérvén, hogy igyekezni fog barátainak kitüntetésére méltó lenni.

Hangverseny. Hirt adtunk már lapunkban, hogy Fráter Loránd kíséretében két igen kiváló művész érkezik városunkba, hogy pangó zenei életünknek egy kevés lüktetést adjon. Közönségünk különös érdeklődéssel várja Vajditsch Sári hárfaművész nő játékát. Ma már módunkban van közölni a műsort, amelynek minden száma a szereplők kényes izléséről és nagy technikai tudásáról tesz bizonyosságot. Ernst Rapé zongoraművész Liszt Preludejának és XII. Rapszodiáján kívül Chopin Cis moll valsejét, ezenkívül saját szerzeményű Mendettjét fogja játszani. Vajditsch Sári Schubert Ábrándját és Godefróid Concert etudjét adja elő. Fráter Loránd Székácsból: Fülemben cseng egy dal... Ha összejövünk... Tarnaytól: Fogytán a kincs... valamint saját szerzéséből: Mért nem született te... A templomba... Biró uram... dalokat énekl. Jegyek Kollár József könyvkereskedésében kaphatók. A páholybélők jogai 28-án délig tartatnak fenn. Előadás után Dankó Lajos bajai zenekara fog az Elefántban hangversenyezni.

Esküdtek kisorsolása. A zombori kir. törvényszéknél a folyó év február havának 14—28-ig napjáiig bezárólag tartandó esküdtszéki főtárgyalásokhoz kisorsoltattak: Rendes esküdtek: Matusék Béla virágkészítő, Karcher Károly p. ü. számtiszt, Lukits Szvetozár háztulajdonos, Gromilovits Antal koresmáros, Kende Ignác mérnök, dr. Lallosevits János ügyvéd, Lajos István szatócs, Grujics Vladimir kereskedő, Gubicza György cipész, Roheim Zsigmond földbirtokos, Siskovits Ilés szatócs, Raits Milán mészáros, Ehrlich József bádogos, Csuvárdits György szabó, Kulity Mátyás borbély, Böröcz Mihály mérnök, Engel Mór kereskedő, Gajin Vása mészáros, Forkly Kálmán irnok, Kalmár Pál földműves, Schlieszer Sándor kereskedő, Müller Gyula szabó, Goldstein Albert kereskedő, Gräff Vince asztalos, Engusz Sándor építész, Hanczmann Ignác koresmáros, Harmuth József szatócs, Orehoja Ernő háztulajdonos, Márts Ernő szijgyártó, Strangarits Mihály építész. Helyettes esküdtek: Koczár Ernő vár. gazd. intéző, Mayer Károly késes, Dalycsev Dusán szatócs, Bukta Gábor adótsiszt, Angyal János építész, Adam Gyula pék, Henneberg Sándor ügyvéd, Benya Antal koresmáros, Boesa Mátyás koresmáros, Lindtner István kereskedő.

Tanfolyam urhölgyek részére.

A zombori háziipari szövetkezet január 31-től kezdődőleg az idei tanévben már második 10 hétre terjedő tanfolyamát kezdi meg. A tanfolyam a felsőrubaszabást és díszkémiumkakat öleli fel (bársnyvasalás, fa- és bársnygégetés stb.) Előadás minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 3—5 óráig lesz. Beíratási díj 3 kor., tandíj a 10 hétre 20 kor. Beíratkozni lehet minden nap délelőtt 8—1 óráig a nőipariskolában, ahol Laekner Emilia tanítónő a szükséges felvilágosításokat készséggel megadja. A tanfolyamra eddig a következő urhölgyek jelentkeztek: Körtvélyessy Morné, özv. Trischler Ferencné, özv. Pocsayné, dr. Csernyus Pálné, dr. Németh Artumné, Jovánovits Leona, Gombos Margit, Heller Olga, Csihás Honka.

Bohóc estély.

A zombori polgári kaszinó egyesületi dalárda ez évben is megtartja nagy farsangi dalestélyét folyó évi február hó 8-án, a farsang utolsó napján. Városunk közönsége előtt ismeretesek festelenségükről már a multból dalárdáknak ezen kedélyes estéi, amelyek a farsangot finom mókával rekesztik be s temetik el egy esztendőre Karnevál öfenségét. Az estélyen városunk legjobb műkedvelői állottak sorompóba, hogy a kedélyességéről híres mulatság semmivel se maradjon mögötte a mult éviéknél. Mohácsy Béláné, Predragovits Lincsi, dr. Müller János, Hrabovszky István, Schmidt L. József, Gruda Pál, May Mátyás, Bárdos Armin, Marschall Béla a közreműködők, akiknek szereplése a sikert már előre biztosítja.

Népgyűlés. Az országos szociáldemokrata párt vasárnap, folyó hó 16-án mozdította meg szervezeteit, hogy az általános, egyenlő és titkos választói jog érdekében tüntető felvonulásokkal és népgyűlések keretében agitáljanak. A zombori csoport is kivette a tüntetésből részét, mert a Szentháromság-téren eléggé tekintélyes tömeg előtt tartotta meg az általános, egyenlő, titkos és községenkénti választói jog elsikkasztása elleni tiltakozó népgyűlését. Szónokuk Jurisits Antal hosszabb beszédben ismertette magyarul az óhajtott választói jog előnyeit. „Mindegy — ugymond — akárminek nevezett kormány jön is az általános, egyenlő és titkos, községenkénti választói joggal, ha Rakovszky, aki nekünk legnagyobb ellenségünk, jönne, még azt is támogatjuk, de elsöpörjük azt, aki azt nem hozza. Adják meg nekünk az általános, egyenlő és titkos, községenkénti választói jogot s a szervezett munkásság hű szövetségese lesz az önálló bank kiküzdésében.“ Érdekes a beszéd azon része is, amelyben figyelmezteti a szónok a népgyűlést, hogy tartózkodjék az alkohol fogyasztásától, mert a pálinka testüket sorvasztja és lelküket megmételtyezi, vegyetek inkább tejet vagy élelmszert azon a pénzen, amelyet pálinkára szoktatok elkölteni. Klapetz György bűnyevácul beszélt. A hatóság képviselőiben Eremin rendőrkapitány vett részt a népgyűlésen, de beavatkozásra szükség nem volt. A népgyűlés eléggé lelkes hangulatban folyt le.

A Védő Egyesület gyűlése. A zombori Tulipán Szövetség Magyar Védő Egyesület január 16-án Vértési Károly elnökle alatt választmányi ülést tartott, melyen folyó és magyar iparvédőüggyel foglalkoztak. Elnök a gyűlésnek bejelentette, hogy az egyesület nevében múlt évi november 25-én Budapesten Kossuth Lajos mauzoleumára beszéd kíséretében feliratos koszorút helyezt. A választmány jóváhagyólag vette tudomásul a Magyar Védőegylet egykori első igazgatója sirhelyének megkoszoruzását, hainak végső nyughelyükre való elhelyezésekor. Jelentette tovább az elnök, hogy a zombori Védő Egyesület által tett javaslathoz, hogy t. i. az egyesület címéből a „Tulipán Szövetség“ szavak töröltessenek, a csatlakozásra való felhívás folytán eddig hozzájárult az eperjesi, szombathelyi, kaposvári testvéregyesület és hogy a Budapesten székelő anyae egyesület alapszabályt módosító bizottsága is ehhez hozzájárult, sőt erről a tervezetet megküldte. Dr. Henneberg Géza egyesületi titkár felolvasta és hosszasan tárgyalták Chorus Iván fogadalmas tag tanulmányi javaslatát, miként lehetne megakadályozni azt, hogy a székely varrottasak és szöttesek ausztriai gyártmányu selejtes utánzatainak, házalással, felfogadott emberekkel, olykor cigányokkal való árulását, a jóhiszeműek becsapását, miként lehetne megakadályozni. Megteszik erre nézve a lépéseket a sajtón kívül az illetékes hatóságnál, az anyae egyesületnél ss ennek utján az illetékes minisztériumnál.

Dalestély. A zombori iparos dalárda folyó évi február hó 1-én (kedden) a polgári kaszinó összes helyiségeiben farsangi dalestélyt rendez. Belépődíj személyenként 2 korona, családjegy 5 korona; pártoló tagok tagsági jegyök első szelvényét ráfizetés nélkül beválthatják a pénztárnál. Éjfélkor tombola. Jegyek előre válthatók Gruda Pál dohánytözsdejében. Műsor: 1. Elment az én rózsám. Férfikar. Lányi E.-tól. 2. Pemzli Pompiliusz a gyorsfestő. Előadja Krieg Károly. 3. Népdalegyveleg. Férfikar. Schmidt I.-tól. 4. A paraplé. Kouplet. Előadja Gruda Pál. 5. Falu végén . . . Férfikar. Arany J.-tól. 6. A nagy titok. Énekes bohózat. Személyek: Péter kertész Répits Ferenc. Böske unokája Hrabovszki István. Kajetán kertészlegény Varga Kálmán. Kertészlegények. Műsor után tánc. Kezdeté este 8 órakor.

Milyen idő lesz? Meteor írja: A 3-iki változási nap meghozva a jellegének megfelelő szeles időt, az időjárás követőleg változatosá tette, sőt fagypontra alá is süllyedt a hőmérő, amelyet azonban a 11. és 13-iki változási napok enyhébbé, majd csapadékosá tettek, vagyis jelzéseknek megfelelőleg járt le az időjárás. Ezt követőleg változó időjárással a hidegebb jelleg fejlődését mozdítják elő a bolygók állásai. A hideg jelleg ellenében legfeljebb a 25-iki Merkúr együttállása jöhet számba, de ezt is Holdunk állása csökkenti, úgy hogy januárius havának hátralévő napjai, a bolygók részéről hideg jellegűek. Így igen valószínű, hogy ennek ellenében azon ösmeretlen befolyás, mely a téli hideg kifejlődését oly sokszor megakadályozta ez idén, ezutánra nem fog oly sikerrel megküzdhetni, mint eddig s a hideg nagyobb mértékben érvényesül, mint megelőzőleg, annyival inkább, mivel a 30-iki szintén hideg jellegű, Jupiternek Holdunkkal együttállásából jön, bár most még Jupiter nem befolyásolja légkörünket annyira, mint fogja azt tenni tavasszal. Januárius hó még hátralévő változási napjai 23., 25., 30. és 31-ikére esnek, a 25-iki enyhült száraz; 30-iki szeles, hidegebb jelleggel. Februárius változási napjai 2., 7., 9., 12., 13., 15., 23., 26. és 28-ára esnek. Legerősebb hatásuk 7., 13., 23. és 26-ikiak, amelyek közül a 7-iki enyhe, a 13-iki havas, hideg, a 23-iki száraz, hideg, a 26-iki szeles, esetleg viharos hideg jelleggel. Amiből az látszik, hogy februárius havát, a bolygók befolyása még erősen a hideg jelleg felé tolja, amely jelleg, ha még másfelől is támogatást nyer, téli időnk e hónapban még eléggé kifejlődhetik.

Barum állatkert. Hatalmas ketrecek vontattak végig tegnapelőtt az utcákon. Barum amerikai állatkertje vonult be városunkba s a megyeház mögött ültette fel eléggé tekintélyes sátorábrát. Az állatkertben a világ különböző tájkának különféle nemű vadállatai vannak elhelyezve. Van 17 orosz-lánja. Közöttük a libiai sivatag egy óriási példánya, amelyhez a tulajdonos nagy anyagi áldozatok árán jutott. A cirkusz *naponta este fél 8 órakor* tart előadást. Szombaton lesz a *nagy megnyitó előadás*, amelyen a társulat 6 állatszelistonője és a szelistitók 40 darab különféle idomított vadállattal produkálják magukat. A mutatványok közül különösen kiemelendők az orosz-lán mint műlovar, kerékpáros és kötél-táncos. A medve mint bohóc, akrobata, ballet-táncos. Az érdekes előadásokra felhívjuk a közönség figyelmét.

Grand Hotel Savoy. A jelenlegi szállodák nem győzik elhelyezni az idegeneket, a legtöbb pedig nincs is úgy berendezve, hogy az utas igényeit ki tudja elégíteni. Ezt a nagy hiányt fogja most pótolni Budapest egyik legújabb nevezetessége a „Grand Hotel Savoy“ új szálloda, mely a modern szálloda-építés minden vívmányainak felhasználásával épül. Igazi, modern elsőrangú szálloda lesz ez, villanvilágítással, központi légfűtéssel, az összes szobákban hideg és meleg vízcsapokkal, egészségügyi intézményekkel, fürdőekkel, stb. úgy mint a világemporiusok első szállodái vannak berendezve. Az árak nem magasak, a középosztály igényeihez vannak alkalmazva, amit legjobban bizonyít, hogy 3 koronás szoba is lesz, mely azonban szintén a legnagyobb kényelem és díszlettel van kiállítva. A főváros legforgalmasabb helyén, a József-köruton a Népszínház közvetlen közelében lévén, az idegeneknek ebből a szempontból is nagy kényelmet biztosít.

Hangverseny. A topolyai Otthon Egyesület 1910. évi február hó elsején saját helyiségében, a topolyai polgári fiúiskola szegény tanulói javára hangversenyt és táncestet rendez. A hangversenyen közreműködnek: Lányi Ernő zeneszerző, zongoraművész, Koller Ferenc hegedűművész, Koch Hajnalka, Pápay Iza, Kürtessy Rezső.

Felszámoló gyűlés. A zombori tisztviselők fogyasztási szövetkezetének felszámoló gyűlése a részvétlenség folytán folyó hó 14-én nem volt megtartható, miért is folyó hó 28-án pénteken esti 6 órakor újabb közgyűlést tartunk, amelyen a tagok számára való tekintet nélkül fogunk határozatot hozni. Kelt Zomborban, 1910. január 15-én. — Rittinger Antal, Inhoff József felszámolók.

Mulatság. A bezdáni magyar asztaltársaság január hó 22-én este 8 órakor az olvasóköri dalárda közreműködésével, a szegény iskolásgyermekek felruházási alapja javára saját helyiségében dal- és zeneestélyt rendez. Az estély műsora a következő: 1. „Sötétedik . . .“ Népdalegyveleg dr. Horváth Ákostól. Éneklő az olvasóköri dalárda. 2. „Művészszerzem.“ Monológ Szécsi Ferencről. Előadja Benedek Dezső. 3. „Népdalok.“ Cigányzenekar kísérete mellett éneklő Oberreiter Ernő. 4. „Étlap.“ Humorisztikus férfikar Zöllner Károlytól. Éneklő az olvasóköri dalárda. Belépődíj személyenként 1 korona. Az előadás után tánc lesz.

Elítelt földosztogatók. Olvasóink bizonyára emlékeznek még arra a lázas izgalomra, valóságos forradalmat keltett zendülésre, mely 1908-ban a csajkáskerületi rétföldek körül folyt s melynek elfojtására nagyszámú csendőrség és katonaság volt kiküldve. Az évek hosszú során át folytatott perben a kir. kuria végérvényes ítélete után a csajkáskerület községeknek tulajdonába jutottak ezen rétföldek, de Sikoparia György és társai sehogy sem akartak ebbe bele nyugodni s e földeknek egyesek javára leendő felosztása mellett kardoskodtak és izgattak. Az újdéki kir. törvényszék a múlt hét végén tárgyalta hatóság elleni erőszak büntetése és izgatás vétsége miatt vádolt Sikoparia György és 15 társa bűnyegét és Sikopariát 6 hónapi börtönrre, társait pedig egyenként kivételével 6 héttől 2 hónapig terjedő börtönrre, illetve fogházra ítélte. Az ítélet ellen úgy a kir. ügyész, mint a vádlottak feleltek.

Bábaöszöndíjak. A pécsi m. kir. bábaképző intézet nyári tanfolyama 1910. évi február hó 1-én kezdődik s magyar és horvát (szerb) nyelven öt hónapig, azaz június hó végéig tart. Az egész tanulás költsége a lakást és ellátást is beleértve, mintegy 180 korona. 40 éven felül csak kivételesen vesznek fel olyanokat, kik már tanultak két hónapig és cédulát kaptak, most pedig rendes oklevelet óhajtanak szerezni. Szegény tanulók teljes vagy fél összegű ösztöndíjat is kaphatnak, különösen ha olyan községbe mennek letelepedni, hol okleveles bába még nincs. Kérvényüket az ilyenek a tanfolyam megkezdése előtt küldjék be az intézetnek, főszerelve keresztlevelel és erkölcsi bizonyítvánnyal. A beiratás február hó 5-éig tart. Magáért a főlvetelért külön folyamodni nem szükséges.

A mostoha fiú. Véres eset tartja izgalomban Dávod község lakosságát. Egy fiatal legény vadászfegyverrel halálos sebet ejtett a mostohaanyján. Legénysorban volt már Varga Sándor, amikor édesanyja meghalt. Édesapja nem sokáig maradt özvegyen. Hamar hozott asszonyt a házhoz. A mostohaanya nem tudott megbarátkozni a fiúval. Állandó volt közöttük a perpatvar. Vargáék eddig csendes, nyugodt házából mindig kihallatszott a perlekedés. Mindig mostoha fiú és mostohaanya veszekedtek. Vasárnap — mint dávodi levelezőnk írja — vállán puskával jött haza Varga Sándor. Alig lépett be az udvarba, szembe találta magát mostohaanyjával. Ismét heves szóváltás támadt közöttük. Ennek azonban szomorú vége lett. Varga Sándor lekapta válláról a puskát és rálőtt mostohaanyjára. Ez jajveszékeltve esett össze. A golyó hasát furta át. Az asszony kedden este belehalt a sebébe.

A Haverda-ügy. Az ismeretes Haverda-pör tárgyalását folyó évi február hó 7-én kezdik meg Szegeden.

Hálátlan fiu. Tyirity Zsivkó bacs-földvári gazda a fiára iratta birtokát s ennek fejében legalább tisztességes ellátást és bánásmódot remélt a fiától. A fiu azonban ugylátszik nem váltotta be az apa reményeit, mert az öreg a napokban agyonlőtte magát; előbb azonban felírta a falra, hogy: „azért öltem meg magamat, mert fiam azt mondta: az ünnepeken még itt lehet, hanem az ünnepek után mehet, amerre lát.” A csendőrség megindította ez ügyben az eljárást.

Hogy mulatnak Monostoron?

Furcsán mulatnak Bátmonostoron. Ha három legény összerül a korcsmában és isznak, úgy egyiknek okvetlenül véres fejjel kell a mulatságból távoznia. Ennek a szokásnak esett áldozatául Barna István is. Barna István együtt mulatott Kovács Józseffel és Slavikovics Istvánnal. Alig ültek azonban együtt vagy félórát, összetűzött a három legény és egymásra rohantak. Persze, a bicska is kikerült a csizmaszárból és Slavikovics meg Kovács úgy összeszurkálták Barna Istvánt, hogy véres testtel kellett haza támolyognia. Barna István a két támadó ellen megtette a feljelentést.

Művészet — Irodalom.

A „Vasárnapi Ujság” január 16-iki száma első helyén Petelei Istvánnak szentel kegyeletes nekrológot. Képei közt bemutatja Mikszáth Kálmán Szegeden kapott plakettjét, Pörge Gergely egy szép képét, képeket Brüsszellről, a Miénk kiállításáról, Delagrange francia aviatikus katasztrófájáról, a főváros új munkásházairól stb. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György regénye, Vargha Gyula és Szávay Gyula versei. Lampérth Géza novellája, Rákosi Viktor korrajza a párisi kommünről (képekkel). Egyéb közlemények: Mérey Kajetan új római nagykövet és Rockdorf-Rantzau budapesti német főkonzul arcképe, cikk Finnország veszedelméről, Mikszáth szegedi jubileumi ünnepéről, tárcacikk a hétről s a rendes rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 4 korona, a „Világkrónika”-val együtt 4 kor. 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fillér.

A gyermekek ujjongva fogadták mindenkor Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapjának, a Jó Pajtásnak karácsonyi és újévi számát. E szokatlanul gazdag tartalmu és szép kiállítás számokat még most is megkaphatja ingyen mindenki, aki a Jó Pajtás kiadóhivatalától (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.) levelező-lapon kéri. Hasonlóképen ingyen kapja a Jó Pajtás Almanachját, egy díszes kiállítású, érdekes tartalmu kötetet s a csinos kis tárca-naptárt mindenki, aki akár csak egy negyedévre is előfizet. A Jó Pajtás előfizetési ára negyedévre 2 kor. 50 fill.

Ágyak és hálószobák berendezése.

A nap tekintélyes részét — 6—8 órát — alvással szoktuk tölteni, sőt sokszor többet is, amint azt egészségi állapotunk, vagy foglalkozásunk többé-kevésbé terhes volta megkívánja.

Igen fontos tehát, miképp rendezzük be magunknak azt a helyet, hol éjszakáinkat tölteni szoktuk. Sajnos, hogy igen sok hibát lehet észlelni e tekintetben. Az emberek éppen az ellenkezőjét teszik annak, amit tenniük kellene, amiből pedig sok baj származik,

mert a test az alvás alatt, mikor az életerő mintegy szunyad, sokkal fogékonyabb az ártalmas behatások iránt, mint az ébrenlét óráiban. Azok a hibák, melyeket e téren többnyire elkövetnek, következők:

Az ágyaknak a házaknak legnedvesebb és így legegésztelenebb helyiségeiben való felállítása, holott éppen a legszárazabbat és legegésztesebbeket kellene e célra kiszemelni, vagy legalább oly helyeken kellene az ágyakat elhelyezni, ahova a romlott levegőnek útja nincs.

Az ágyaknak kőfalakhoz való állítása; ez talán valamennyi között a legveszélyesebb, ez az út vezet legbiztosabban ahhoz, hogy valaki korábban, vagy csuzos bántalmakat, fogfájást, hasogatásokat stb. kapjon, melyektől aztán alig fog többé tökéletesen megszabadulni, minthogy ezek igen lassan keletkezvén, a testbe igen erősen beveszik magukat. Ha például az arc vagy nyak egyik fele az ágy által felmelegített és azután a hideg fal felé fordul, ez oly gyorsan elvonja tőle a meleget, hogy részleges meghülés jön létre, mely gyakrabban ismétlődvén, a bőr edényeit annyira meggyengíti, hogy a csuz okvetlen bekövetkezik.

Igen nehéz és igen meleg toll-ágybeli, mely a testet éjjel tulságosan fölmelegíti s emiatt a meghülésre hajlandóbbá teszi, ártalmas, amennyiben a test nedvei igen erősen áramlanak a bőr felé és annak frissességét és épségét tönkre teszik.

Kerülni kell az ágyneműnek a nap folyamában szekrényekbe való zárását, vagy az ágyban való összezsufolását, minélfogva azok ki nem száradhatnak.

Nagy baj az ágyaknak igen rövid és keskeny volta, mi mellett a test kellőleg ki nem nyújtzkodhatik és mozogni képtelen, s oly helyzetbe jut, mely a mellet összenyomja.

Ruháknak, lábbeliknek, butoroknak, élelmicikkeknek hálószobában felhalmozása szintén mellőzendő. Ha lehetséges, az ágyon kívül semminek sem lenne szabad a szobában lenni; káros befolyásnak, folytonos bomlásnak valamennyi test alá van vetve, mi mellett szénsav fejlődik, mely a levegőt megrontja.

Öreg hiba a hálószobáknak mérges festőanyagokkal, réz- és arzénfestékekkel befestése.

Angliában az ágyak sokkal célszerűbbek, mint nálunk és tökéletességükből csak az hiányzik, hogy a matracok nem lejtősek, hanem egészen vízszintes helyzetet foglalnak el. Az angol ágyak állanak egy kellő hosszúságú és igen széles szőrdereáljából (ugy hogy mindegyik ágyba két-három egyén feküdhethetnek), e fölött egy vékony tollderéáljából és az ezt fedő lepedőből. A szőrdereálj szilárdságot, a vékony deréálj kellő puhaságot ad, a lepedő pedig a tollderéáljval való közvetlen érintkezést, tehát a test tulságos fölmelegedését akadályozza meg. A test betakarására egy igen széles és hosszú lepedő, e felett egy gyapot-takaró szolgál, a kicsiny gömbölyű, de hosszú, vagyis hengeralaku párnák pedig elegendő nagyok arra, hogy a fej rajtuk nyugodhassék, de nem akkora, hogy a vállakat is rájuk lehetne helyezni, mi a mi ágyainknak egyik legnagyobb hibáját képezi; a párnák ugyanis nálunk oly nagyok, hogy a vállakat is rájuk lehet rakni, emiatt pedig a test oldalfekvésnél rendellenes és a vérkeringés zavaró helyzetbe jut.

∴ A magyar királyi államvasutak M E N E T R E N D J E . Érvényes 1909. évi október hó 1-étől.

Budapestről indulás: reggel 7:10 (gyors), 7:45, 12:10, d. u. 1:55, 3:20 (gyors), 6:30, 10:10. Zomborból Szabadkára reggel 5:05, 8:08 (gyors), 11:30, 4:25 (gyors) és este 8:56 órákor.

Szabadkáról Zomborba reggel 5 órákor, 10:25, délután 2:02, 6:55 (gyors) és 7 órákor.

Zomborból Gombosra reggel 6:55, 12:07, délután 3:41, 8:08 (gyors).

Gombosról Zomborba reggel 7:19 (gyors), 10:22, délután 3:31 és 7:45.

Zomborból Óbecsére 3:10 reggel, 7:51 reggel és 4:35 délután.

Óbecséről Zomborba 3:46 reggel, 9:10 reggel és 2:36 délután.

Zomborból Ujvidékre reggel 2:30 és 6:51 órákor és délután 3:46 órákor.

Ujvidékről Zomborba reggel 2:07 és 7:51 órákor és délután 1:55 órákor.

Zomborból Bajára reggel 6:45 órákor, délután 12:30 és 4:23 órákor.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7:22 órákor és délután 1:15 órákor.

Ujvidékről Tittelre reggel 6:54 és délután 5:25 órákor.

Titeiről Ujvidékre reggel 3:32 és délután 1:15 órákor.

Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel 7:10, délután 3:05 és 7:47 órákor.

Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 3:00, 8:18 és délután 2:35 órákor.

Szabadkáról Óbecsére reggel 4:40, 11:45 és délután 1:32 órákor.

Óbecséről Szabadkára reggel 4:10, 7:20 és délután 1:10 órákor.

Szabadkáról Bajára reggel 4:33, 10:32, délután 1:57 és 7:05 órákor.

Bajáról Szabadkára reggel 5:51, 10:05, délután 3:28 és 7:18 órákor.

Óbecséről Ujvidékre reggel 4:20, 9:45 és délután 3:45 órákor.

Ujvidékről Óbecsére reggel 4:00, 9:15 és délután 4:56 órákor.

Halasról Bácsalmásra reggel 3:56, délután 12:27 és 6:22 órákor.

Bácsalmásról Halasra reggel 3:52, déli 12 és este 8:44 órákor.

Bácsalmásról Regőcére reggel 6:16, délután 3:30 és 8:25 órákor.

Regőcéről Bácsalmásra reggel 2:35, 9:40 és délután 6:45 órákor.

Szabadkáról Ujvidékre reggel 5:20, 10:30, délután 1:22, 4:05 és 6:48 órákor (gyors).

Ujvidékről Szabadkára reggel 4:27, 7:55 (gyors), 10:42, délután 4:29 (gyors), 7:22 órákor.

Szabadkáról Szegedre reggel 6:15 és 9:44 órákor, délután 1:47, 6:53, 8:35, 11:05 órákor.

Szegedről Szabadkára reggel 3:05, 7:48 és 11:30, délután 3:12, 4:55, 6:34, 10:20 órákor.

Szabadkáról Cserevenka—Ujgombosra 5:46 reggel, 2:20, 7:10 délután.

Ujgombos—Cserevenkáról Szabadkára 3:35, 10:40 reggel, 4:00 délután.

Szegedről Zentára 4:20 reggel, 1:35 délután. Zentáról Szegedre 6:30 reggel, 3:30 délután.

Ujgombos—Bácsordas—Palánka 4:58, 8:56 reggel.

Ujpalánka—Bácsordas—Ujgombos 5:18 reggel 1:10, 5:33 délután.

Meghívó

a „Néphitelbank“ részvénytársaság Szenttamason
részvényesei részére
1910. évi február hó 6-án délelőtt 8 órakor
az intézet helyiségében tartandó

VI. évi rendes közgyűlésre.

Napirend:

1. A közgyűlés tagjainak hitelesítése és határozathozatal annak szabályos összejöveteléről.
2. Az igazgatóság üzleti jelentése a múlt évi számadásokról és a mérleg előterjesztése.
3. Felügyelőbizottság üzleti jelentése.
4. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadásáról.
5. Az igazgatóság indítványa a tiszta nyereség mikénti felosztásáról.
6. Az alapszabályok 29. §-ának módosítása.
7. Az igazgatóság választása.
8. Felügyelőbizottsági tagok választása.
9. Két jegyzőkönyvi hitelesítő választása.

Az igazgatóság.

Megjegyzés: Az alapszabályok 24. §-a értelmében a közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazások útján csak azon részvényesek bírnak szavazati joggal, kik részvényeiket 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet pénztárába leteszik.

Ósidóktól fogva szappannal tisztítjuk a ruhán esett foltot, szappannal tartjuk tisztán testünket, szappan a legjobb szer a fog és szájmossa is a modern orvosi tudomány legújabb tanítása szerint. Érthető tehát Sztraka Menthol fogszappanjának közkedveltsége, mely az inyt nem marja, mégis erősen desinficiál, habja nem undorító, sőt ellenkezőleg tartósan üdítő hatása eljut a fogközők legelrejtettebb zugába is. E szappannak köszönhetjük, hogy kellemetlen szájszag s fogak romlása nincs többé. Ára gyógytárakban 1 korona. Kapható: **Fehér István** drogériájában **Zomborban.** 4-3

75/1910. sz.

Kútforrási hirdetemény.

Sajkásszentiván község (Bács-Bodrog megye) képviselőtestülete egy **artézi kút** furatását határozván el, felkéretnek az ezen munkálat teljesítésére vállalkozók, hogy ajánlatukat terv és műszaki költségvetés kapcsán **folyó évi február hó 28-ig** ezen község előljárásiánál nyújtsák be; a jelen hirdetemény kibocsátása ajánlattevőkkel szemben a községet semmiféle kötelezettség nem terheli.

Sajkásszentiván, 1910. január 14.

Bene István, **Milinov Koszta,**
jegyző. 3-2 bíró.

!! Bérbeadó lakás. !!

A Zombori I. Önszegélyző Szövetkezet tulajdonát képező s Zrinyi-utca 10. szám alatti házában az

emeleti helyiség

o o és 2 szobából álló o o

udvari lakás

folyó évi május hó 1-től bérbeadó. Az emeleti helyiség 2 utcai, 1 udvari szobából és megfelelő mellékhelyiségekből áll. Az udvari lakás külön kiadó s irodának kiválóan alkalmas. — Ugyanott a zálogház beszüntetése folytán feleslegessé vált egy o o

nagy vasszekrény

eladó. — Bővebb felvilágosítás kapható minden nap a délelőtti órákban az intézet helyiségében.

Késmárky Béla,
szövetkezeti igazgató.

„Örvendünk, hogy megvan!”

Védelmet a nedves idő s megfűlés ellen

6-5 csak a STORM SLIPPER és a hócipő nyújt, amelyek

Boston Rubber Shoe Co. Bostonban

készülnek. formájuk a legjobb, könnyű és elegáns. Tessék a cég jegyére ügyelni; ez minden cipő talpára van nyomva; óvatosság ajánlatos, mert sok silány áru kerül piacra. Kapható Budapesten és a vidék nagyobb városaiban minden jobb cipő, gummiáru, férfi- és női divatáru üzletben. — Vizsontelárusítók felvilágosítást kaphatnak Magyarországon és Ausztrián területén megbízott vezérképviselőinktől:

Wellisch, Frankl & Co.

WIEN, I., Fleischmarkt 12-14.

Az OLLA több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak ajánlva.

Az OLLA szakorvosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve van. Két évi jóllátás. Ára tucatonként 1, 6, 8 és 10 korona.

Az „OLLA“-gummi kapható az ország minden gyógyszerárában és jobb drogériákban. Követelje azonban, hogy a szállítója önnek **csakis OLLA-t** adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utánzatot mint „ép oly jól“ feldiesérni. — Az elárúsító helyek kimutatását, árjegyzékét és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az **OLLA** gummigyár **Wien II/231, Praterstrasse No. 57.** 100-4

MEGNYILT!

MEGNYILT!

SAVOY-

A főváros legszebb utronalán, nyugodt és előkelő helyen.

nagyszálloda

VIII., József-körút 16. **BUDAPEST.** VIII., József-körút 16.

A főváros legmodernebb és legújabb szállodája. 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés. Hideg és meleg vízvezeték minden vendégszobában. Lift. Vacuum cleaner. Villanyvilágítás. Társalgóterem. Legnagyobb kényelem. Előkelő étterem és kávéház. Interurban, telefon. Mérsékelt árak, szobák 3 kor-tól feljebb, fűtés, világítással együtt. Modern egészségügyi tekintetek szerint berendezve. — Villamos vasut közlekedés az összes pályaudvarokkal.

15-1

Eladó föld.

Óteleken (Torontál megye) **110 lánca föld** vetéstartól, tanyástól együtt **eladó.** — Ugyanott egy **ház eladó.**

Bővebb értesítést ad a tulajdonos:

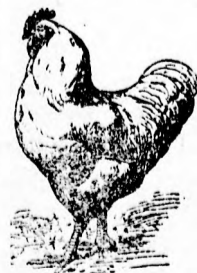
SPITZER LIPÓT

3-3 **Óteleken** (Torontál m.).

!! Őszi szállításra előjegyezhetők !!

Kitüntetések:

Arad
Budapest I., II.
Belgrád
Lovrin
Lugos
Nagybeeskerek
Nagyvárad
Pozsony
Pécs
Pancsova
Szófia
Szeged
Szatmár
Szabadka
Temesvár
Veszprém
Wien
Zenta

Fehér Wyandotte

Reitter Oszkár

főkapitány,

fajbaromfi gazdasága, **NAGYBECSKEREK.**

- **ANGLIÁBÓL** -

hozott telivér, fajtisza, legelsőrendű állatok

Óriás nagy angol emdeni liba 25 25

Óriás nagy pekíngi kacsa 10 8

Fehér Wyandotte (amerikai kitünő téli tojók) 10 8

Fehér Orpington 10 8

Sárga Orpington 10 8

FAJTISZTASÁGÉRT JÓTÁLLÁS!

Allami nagy aranyérem! Külföldi és hazai legelső és legnagyobb kitüntetések!

Meghívó.

A Sztanisicsi Takarékpénztár

folyó évi február hó 14-ik napján délelőtt 9 órakor

a takarékpénztár üléstermében tartandja

XXXVI-ik évi rendes közgyűlését

melyre a t. e. részvényesek az alapszabályok 9-ik cikkelyére való hivatkozással tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
 2. A mérleg előterjesztése.
 3. Tiszta nyerményről való rendelkezés.
 4. Az igazgatóság kiegészítése az alapszabályok 20. és 23. §§-ai értelmében.
 5. A felügyelő-bizottság választása az alapszabályok 29. §-a szerint.
 6. Egyéb netaláni indítványok tárgyalása.
- Örszállás, 1910. január hóban.

A sztanisicsi takarékpénztár igazgatósága.

Vagyon.

MÉRLEG.

Teher.

Készpénz	32567 24	Részvénytőke	200000.—	
Váltók:		Tartaléktőke	150647.80	
személyi hitelű	1421541.—	Külön tartaléktőke	5500.—	
jelzálogilag biztosítva	588620.—	Értékpapír tartalék	8000.—	
Jelzálogkölesönök	2137076 12	Nyugdíjalap	59891.51	424039 31 *)
Jelzálogkölesönök hátralékos kamatai	1190 48	Beszedett árfolyamkülönbsétek átruházandó jel-		
Kötvénykölesönök kezességre	57821 85	zálogkölesönök után		2000 —
Értékpapírok:		Betétek:		
a) 1191200 K névért. 4 1/2 % os közp.		a) rendes betétben	2171466.60	
jelzálogbank záloglevél á 99	1179288.—	b) heti betétben	22908.26	
b) 75 drb központi jelzálogbank rész-		c) folyó számlában	135480.03	2329854 89
vény á 1000	75000.—	Viszontleszámított váltók		624300 —
c) 10 drb közp. hitelbank részv. á 1000	10000.—	Előleg értékpapírokra		887604 21
d) 300 drb Kátymári takarékpénztári		Átruházott jelzálogkölesönök		1487335 68
részvény á 102	30600.—	Beszedések		10964 03
e) Alapítvány a Kisbirtokosok orsz.		Hátralékos kamatadó		5531 34
földhitelintézeténél	5000.—	Fel nem vett osztalék		39 —
f) 10 drb Budapesti tkp. és orsz.		Átmeneti kamatok:		
zálogkölesön részvény á 400	4000.—	a) jelzálogkölesönök után	33473.72	
g) 5 drb Pénzüntézet felserelések		b) váltók után	29.039.94	62513 66
műintézeti részvény	1000.—	Osztalék 1909. évre		64418 69
h) So:sgyek	372.—			
Értékpapírok függő kamatai	1305260			
Hetibetét kölesönök	24683			
Számlaadások:	3094			
a) jelzálogilag biztosítva	47970.14			
b) értékpapírokra	165771.84			
c) jóállás mellett	15632.82			
d) személyi hitelre	36053.39			
e) más intézeteknél elhelyezve	35641.70			
Bélyeg és váltóúrlapok	301069 89			
Előre fizetett kamatok:	2160			
a) Átruházott kölesönök után	18528.35			
b) Viszontleszámított váltók után	3988.88			
Leltár	22517 23			
	1000			
	5898600 81			5898600 81

Örszállás, 1909. december hó 31-én.

Bichler Vilmos s. k.,
vezérigazgató.

Fülöpp Géza s. k.,
penztárnok.

Toperczer Ferenc s. k.,
főkönyvelő.

Ezen zárszámadást az általunk megvizsgált és helyesnek talált fő- és mellekkönyvek alapján készültnek és azokkal teljesen egybevágónak találtuk.

Örszállás, 1910. évi január hó.

A felügyelő-bizottság:

Dr. Heller Armin s. k.

Maison Mihály s. k.

Neszmirák Mátyás s. k.

Könyv- és könyomdai műintézet.

TELEFONSZÁM : 18.

B Á C S K A

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY KIADÓHIVATALA.

Bittermann Nándor és Fia
Zombor, vármegye palota.

Gyors és pontos kiszolgálás. Méltányos árak.

Folyóiratok, szépirodalmi és szaklapok, tudományos és közgazdasági művek, iskolai értesítők, röpiratok, gyászjelentések, váltók, táblázatok, számlák, levélfejek, névjegyek, eljegyzési és esketési kártyák, sima és dombornyomatu monogrammok, falragaszok, körlevelek, tánevigalmi meghívók, táncrendek, étlapok stb. minden e szakmába vágó munkák magyar, dalmát, szerb és német nyelven készíttetnek

csinos és izléses kiállításban.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák

elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.

Községi nyomtatványokból

nagy raktár.